

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610- 651
Konu : Soru Önergeleri

18.02/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 22.01.2013 tarihli ve 43452547-103959 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Kırklareli Milletvekili Turgut DİBEK'e ait 7/15832, Bursa Milletvekili İlhan DEMİRÖZ'e ait 7/15833, Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret AKOVA'ya ait 7/15834, 7/15837, 7/15838, İzmir Milletvekili Oktay VURAL'a ait 7/15835, Artvin Milletvekili Uğur BAYRAKTUTAN'a ait 7/15836, Ankara Milletvekili Aylin NAZLIAKA'ya ait 7/15839, 7/15840, Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT'a ait 7/15841, 7/15842, 7/15843, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/15844 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi Eker
Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. Görüşler 7/15832, 7/15833, 7/15834, 7/15835, 7/15836, 7/15837, 7/15838, 7/15839, 7/15840, 7/15841, 7/15842, 7/15843, 7/15844 (26 sayfa)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : İlhan DEMİRÖZ
Bursa Milletvekili
Esas No : 7/15833

İstanbul-Bursa-İzmir otoyolu projesinde Uluabat Gölü geçiş alternatifi olarak Karacabey otoyol yeni geçiş güzergâhında 8.090 dekar arazinin 6.150 dekarı tarım arazisidir. Tarım arazilerinin 4.280 hektarını ise sulu ve kuru mutlak tarım ve özel ürün arazileri oluşturmaktadır. 450 dekarı dikili zeytin arazileri oluşturmaktadır. Ayrıca, 5.551 dekar arazi işlemeli tarıma uygun I, II, III, ve IV. sınıf tarım arazilerinden oluşmaktadır. Bunun 3.440 dekarı ise mutlak korunması gereken I. ve II. yetenek sınıfına sahip tarım arazileridir. Otoyol Karacabey geçişi sırasında kullanılan 8.090 dekar arazinin 4.390 dekarı (% 54'ü) DSİ'nin sulama proje alanlarından (işletilen, projelendirilmiş) geçtiği belirlenmiştir. Bunlara ek olarak yolun 5 km'lik bölümü (149. ve 154. km'leri arası) Karacabey Tarım İşletmesi (TİGEM) arazilerinin ortasından geçmektedir. Ayrıca, 7 Kasım 2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararıyla otoyolun geçtiği Karacabey ve Mustafakemalpaşa ilçelerine bağlı köyler toplulaştırma kapsamına alınmıştır. Bu çerçevede;

SORU 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı olarak Bakanlar Kurulu'nda imzalanan bu karar için otoyolun geçtiği güzergâhta tarım arazilerini kaybedecek olan çiftçilerimizin bu toplulaştırma kararıyla hak kaybı yaşadıklarını düşünmüyor musunuz?

SORU 2) Bölgedeki çiftçilerimize istimlak bedeli ödenmemesi için alınan bu kararı doğru buluyor musunuz?

SORU 3) Çiftçilerimizin hem tarım arazilerini kaybetmelerini hem de kamulaştırma bedellerini alamamalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

SORU 4) Bu bölgelerde yetiştirilen tarım ürünlerindeki ürün, verim, kalite ve kazancın bugünkü durumu ve projenin tamamlanmasından sonraki durumu gösteren bir değerlendirmeniz mevcut mudur?

SORU 5) Proje bu güzergâhta tamamlanırsa, ürün, verim, kalite, kazanç ve üretim ne kadar azalacaktır?

SORU 6) İstanbul-Bursa-İzmir otoyolu projesinde, özellikle Bursa bölgesinde ne kadarlık bir tarım arazisi zarar görecektir?

SORU 7) Zarar görececek alan, ürün ve ağaç miktarı ile çeşitleri ne kadardır?

SORU 8) Otoyol güzergâhının belirlenmesi sırasında Bakanlığınız tarafından bir görüş paylaşımı olmuş mudur? Olmuşsa değerlendirmeniz nedir?

SORU 9) Bu otoyol projesinin uygulanacağı güzergâh üzerinde kesilecek zeytin ve meyve ağaçları ile binlerce dekar sulanan toplulaştırma projeleri tamamlanmış tarım arazilerinin yok edilecek olmasının, en önemli tatlı su kaynaklarının Uluabat ve İznik göllerinin

kirletilmesinin ekonomik bedel ve değerleri ölçülebilir mi? Bölgemizin yok olacak bu değerlerini geri getirmenin olanağı var mıdır?

SORU 10) Otoyolun sağlayacağı yarar ve tarım arazilerinin göreceği zarar kıyaslandığında sizce ortaya ülkemiz tarımı ve bölgemiz çiftçisi açısından nasıl bir tablo çıkıyor?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10) Otoyol güzergâhı olarak, öncelikle varsa hazine arazileri ve tescil harici alanlar belirlenmektedir. Bu yeterli olmaz ise kamulaştırma Karayolları Genel Müdürlüğünce hiç kimseyi mağdur etmeyecek şekilde yapılmaktadır. Kamulaştırılacak yerler Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından belirlenmekte ve yürürlükteki kamulaştırma Kanununa göre yapılacak olup, çiftçilerimizin herhangi bir hak kaybı söz konusu olmamaktadır. Yapılan kamulaştırma sebebiyle vatandaşlar istimlak bedelini almaktadırlar.

Arazi toplulaştırması ile parçalılığın azalması, kullanılmayan küçük parçalı arazilerin değerlendirilmesi, düzenli ve ideal parsel şekillerinin oluşturulması, her parselin yola kavuşturulması, ulaşımdan dolayı meydana gelen kayıpların giderilip yakıt tasarrufu sağlanması, işlenebilir arazi miktarının ve sulama randımanının artması sayesinde proje dahilindeki tüm çiftçilerimizin yıllık kazançları önemli oranda artacaktır.

Otoyol güzergâhı Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından belirlenmektedir. Otoyol güzergâhına isabet eden alanlar için Bakanlığımızca Bursa İli genelinde herhangi bir tarım dışı amaçlı arazi kullanım izinlendirmesi henüz yapılmamıştır.

İstanbul-Bursa-İzmir Otoyolu güzergâhındaki 75 km'lik Uluabat Gölü geçişinde 750 hektar alan yol altında kalmaktadır. Ancak bölgede uygulanacak olan toplulaştırma projesi sayesinde kullanılmayan küçük parçalı araziler değerlendirilecek, tarla sınırlarından meydana gelen kayıplar giderilecek olup, net arazi kullanımı %5-6 civarında artması ve yaklaşık 960 hektar alanın tarıma kazandırılması planlanmaktadır.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun tarım arazilerinin amaç dışı kullanımını düzenleyen 13. maddesinde belirtilen istisnalar hariç olmak üzere önemli tarım arazileri (Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri) tarım dışı amaçlı kullanımlara tahsis edilmemektedir.

Zorunlu hallerde tarım arazilerinin tarım dışı amaçlı kullanımlara tahsis edilmesi durumunda ise, yakındaki tarım arazilerine ve tarımsal üretime zarar verilmemesi dikkate alınmakta ve bu çerçevede izinlendirme yapılmaktadır. Bu izinlendirmelerde çevrede oluşacak muhtemel zararları önlemeye yönelik Toprak Koruma Projesi hazırlanmaktadır.